

SEÇİM ŞAMPİYONASINA DOĞRU:
Muhalefet — Ben sana 1954 de gösteririm!...

000321

HEDİYELİK
BİBLOLAR • VAZOLAR
DEKORASYON MAGAZASI
BEYOĞLU, 353 • TEL 40345

Sahibi ve Başyazarı :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Daimî Yazarları:
★ Orhan Seyfi Orhon, Peyami Safa, Faruk Nafiz Çamlıbel ,Reşat Nuri Güntekin, Hamdi Varoğlu, Zahit Güvemli, Bülent Oran, Nihal Yiğinobalı...

Daimî Karikatüristleri:
★ Togo, Necmi Rıza, Şevki, Nehar, Nuri, Sinan, Niyazi, Fuat Yılmaz, Metin Gökçe...

★

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ahmet Koçer

★

Abone şartları:

Yıllığı 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruş.

Yabancı memleketlere : Yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruş.

Sayısı: 35 kuruş

Adres:

Akbaba Gazetesi
Nuruosmaniye Cad. No: 57
İSTANBUL

★

[Adres değiştirmek, bir lira ücrete tâbidir.]

[Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade edilmez.]

Telefon:
21811

LOEWE OPTA

Aydabir Mecmuasının tertip ettiği piyangoda radyomuzu kazanan talihli **Bn. Hilkat Ataker,** Devlet Demiryolları Hereke İstasyon Şefinin kızı

İstasyon bulmayı kolaylaştıran SİHİRLİ GÖZ lâmbası sayesinde kısa dalga alış kabiliyeti eşsiz olan bu fevkalâde zarif ve elle cilâlanmış ceviz mobilyalı Hârika Alman Radyolarını Görünüz ve Dinleyiniz.

MODERN Reklâm

SONAT Modeli :

5 Lâmba. 4 dalga

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ :
AYKUT KOMANDİT ŞİRKETİ
Galata, Bankalar Caddesi, 59 - Telefon : 41378

000322

Akbaba

Sayı : 43 — Cilt : 2 — 8 OCAK 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, siyasî mizah gazetesi ★ Sahibi : Yusuf Ziya ORTAÇ

YAZIK OLDU!..

Kanun çıktı, dil yasağı bitti! Ama ne çıkar İstanbul şiyvesine yazık oldu; hem çok yazık oldu! Türk hançeresinin beş yüz senedenberi kelimeleri yontarak, düzelterek, işliyerek meydana getirdiği bu şiyveye elveda! Kulaklarımız, müşterek yazı dilimiz olan bu güzel Türkçenin dışarıya attığı çirkinliklerle o kadar doldu ki, artık rahatsız olmuyoruz. Eskiden bir Türk hanımı bu şiyveyle konuşurken bir musiki parçası dinliyorum sanırdınız. Kulağınıza çarpacak en küçük şiyve bozukluğu içinizden ürpertiler geçirirdi. Şimdi, maşallah, böyle şey yere aldırdığımız yok! Genç kızlarımız bile «matrak» diye argolu konuşuyor!.

Dildeki güzelle çirkini devlet adamları değil, dilin dehası tayin eder. Niçin «enehter» değil, «anahtar» dır? Niçin «kirez» değil, «kiraz» dır? Neye «ansırmak» ı «aksırma» yapmışız? Neye «gözgü» yü atıp «ayna» yı almışız? Neye «durmak» tan «durur» diyoruz da, «sormak» tan «sorur» demiyoruz, «sorar» diyoruz?

Uydurduğumuz kelimelerin hemen hepsini, inadına İstanbul şivesine aykırı sözlerden yaptık: «Eylemek» eskimiş bir yardımcı fiildi. Şiyveye uyğunu «etmek» dir «Dikat eyle!» değil, «dikkat et!» «Eylemek» ten «eylem» i yaptık. İstanbul şiyvesinde «il» değil, «el» dir. «İl» Rumeli şiyvesiydi. «İl» den «İller Bankası» yaptık. «Ulaşmak» bu şiyveye aykırıydı: «Mektubu postaya ulaştır!» değil, «yetiştir, götür!» denir. Bundan da Ulaştırma Bakanlığı yapıldı.

«Naile» adını, ancak Sulukule şiyvesiyle konuşanlar «Nayle» diye telâffuz ederlerdi.

— Kız, Nayle, bir gübek at!

Buna benzeterek: «aile» yi «ayle», «daire» yi «dayre» yaptık. Artık yeni şair: «Urumeli Hisarına oturmuşum!» diyebiliyor. «Urumeli» ne oluyor? «hisarına oturmuşum» ne demek? diye sormuyoruz. Bir başkası:

...... *Karlı dağlar aşmaya*
Ömrüm yetermola yayan yapıldak!.

Diyor. Öbürü: «Kızlar, kızanlar huy!» diye söyleniyor. Arkadaşı: «Çok dert çekmişem!» diye mırıldanıyor. Yanındaki: «Tasvirin gör!» diye övünüyor. Yeni şairlerin pek beğenilenlerinden biri de gezetelere geçen bir güzel şiirinde:

Davullar, zurnalar önünde
Binip tirene gezende
Eli kalem tutanda

Diye yazıp duruyor. İşte, beş yüz sene üzerinde işlediğimiz İstanbul şiyvesini on, on beş senede bu hale getirdik. Dil Kurumu övünsün!

Orhan Seyfi ORHON

— Al hanım, şunu yine sandığa koy!..

000323

İstanbul Notları

Çocuğumu Çalıştırıyorum!

Misafirliğe gitmiştim de, baktım, ev sahibinin oğlu: kazık kadak düşüp bayılmaz mı? Yeryü- çocuk akıllıdır. Düşünün, daha lisenin onuncu sınıfında henüz ikinci senesini okuyor da, hâlâ ne kız kaçırdı, ne bir sevgili edindi.

Mektepler tatil olmuştu ya,, yıl başında? Öğretmenleri vazife vermiş, hazırlasın diye, o da gelmiş babasını sıkıştırıyor:

— Kimdir baba bu Şeyh Galip? diye soruyordu.

— Şairdir oğlum.

— Neden Şeyh demişler?

— Çünkü Mevlevi idi. Galata Mevlevi tekkesinin Şeyhi idi.

— Hani şu geçenlerde âyin yaptıkları için basılanlardan mı?

— Yok evlâdım, bu Galip Dede iki yüz sene olmuş öleli...

— Öyle ya, bizim edebiyat tarihi hocası da dediydi, edebiyat kitabı mezarlığa benzermiş...

— Şimdikilerin öyle olduğu mu hakkak.

— Baba, Galip Dede'nin bir şiiri var, hiç bir şey anlamıyorum ben. Bana anlatsana...

— Olur.

— «İçtikleri âfitâbı temmûz,
Giydikleri şule-i cihansûz», ne demek bu?

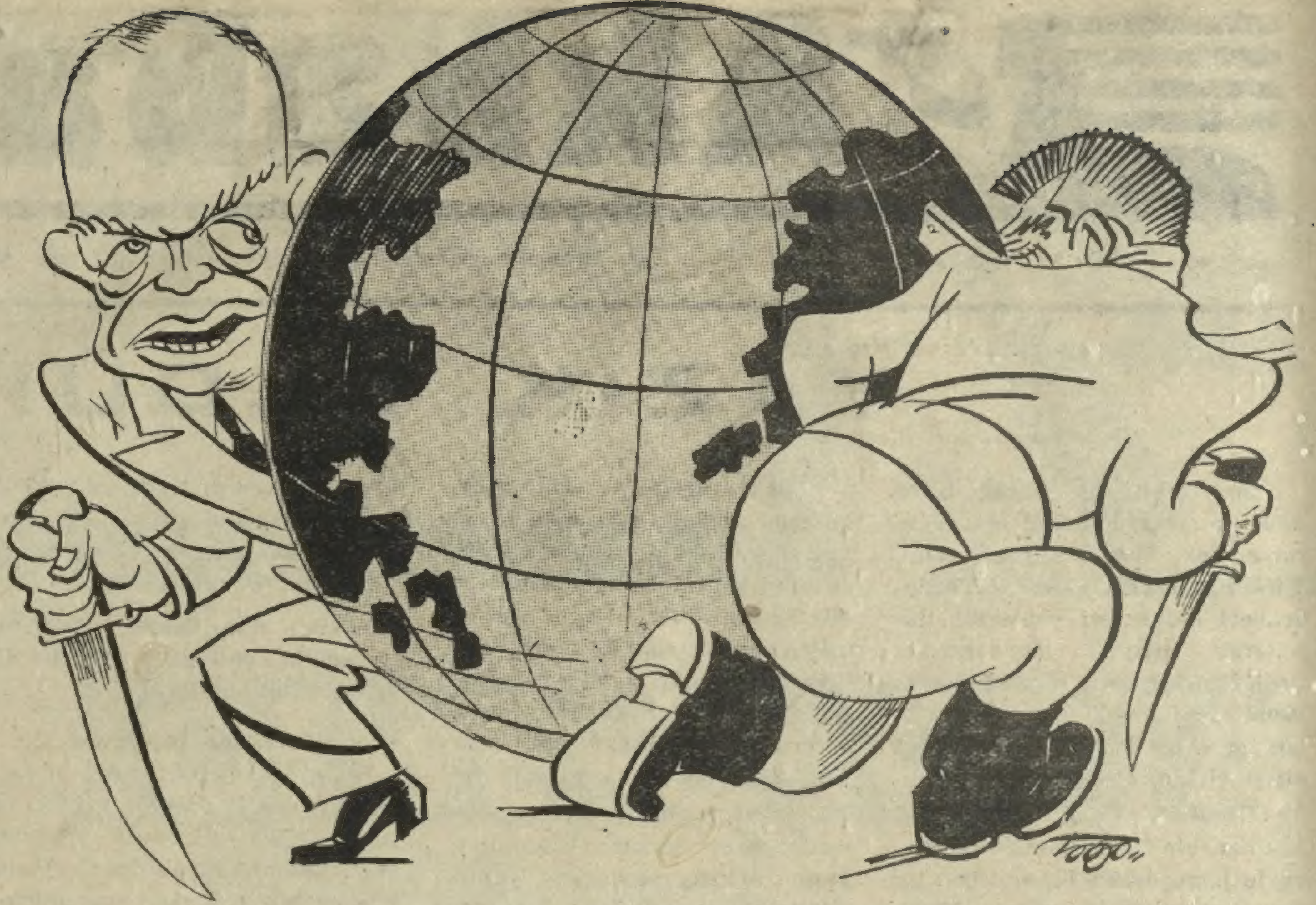
— Temmuz güneşini içerler, dünyayı yakan güneş alevini giyerler...

— Temmuz güneşi giymek, alev içmek ne demek?

— Bak oğlum, meselâ yazın terkos kesilince biz ne içeriz? Hiç. Sıcaktan kavruluruz, değil mi? Ya plâjlarda gezenler güneşi elbise gibi giymezler mi sırtlarına?

YENİ YILIN MÜJDESİ :
Güzellik kraliçemiz nişanlandı!..

SULH TAARRUZU!...

— Yaşa be baba. Asıl edebiyat hocası sen olsana bizim mektebe. Bak, ne güzzel anladım şimdi İ. Galip'i...

— İ. Galip değil, Galip Dede...

— Ha, pardon. Şey ne demek baba: «Ektikleri dâne-i şirare, biçtikleri kalb-i pâre pâre?»

— Kıvılcım tanesi ekerler, parçalanmış kalpler biçerler...

— Anladım baba, anladım. Hani şu nişanlısının üstüne beş el ateş ediyorlar, kaynanasının kalbini dokuz yerinden bıçaklıyorlar ya, öyle değil mi?

— Evet, öyle.

— «Hergehleri dûd-i âh-i hırman, sohbetleri ney gibi hep efgan» ne demek?

— Yoksulluktan âhettikleri zaman çıkan dumandan örme evlerde otururlar, kaval sesi gibi inlemeleri sohbet yerine geçer demek...

— Şuna kısaca gecekonduda yaşıyorlar desene... Ulan baba, sen beni matrağa alıyorsun. Bu Galip Dede muhakkak bu zamanda yaşamıştır ama, hani şu Râbia Hatun dalgası gibi, eski dille yazıp korkusundan saklanıyor...

— Neden saklansın oğlum?

— E, baba, dünyadan bukadar şikâyet ettiğine göre, muhalif derler diye çekiniyordur!.

Sinirli Vatandaş!

Geçende bir meseleyi konuşmak için bir ahpaba gitmiştim. Lâkin aklını mı kaybetmiş, hâfızasını mı, nedir, bir türlü maksadımı anlatamadım.

— Yahu, dedim, Osmanı hatırlamadın mı? Hani Paristen gelirken sana bir kocaman bere getirmişti?..

— Osman mı? Paristen mi? Ne zaman geldi ki?

— Şu Tahtakale cinayetinden üç gün önce...

— Tahtakale cinayetini bilemedim.

—Nasıl bilmezsin? Sen gazetelerin zabıta haberlerini sektirmezsin. Hani beş kişi bıçaklarla birbirine girdiydi de, bir tanesini lâhana doğrar gibi doğramışlardı. Hep gazeteler resmini bastıydı...

— Vallahi bilmiyorum.

— Sus, yemin etme. Şu Sarıyerde öldürülen zavallı Sevim Başay'dan tam dokuz ay on gün sonra işlenmiş bir cinayet vardı. Unkapanında... İşte ondan iki gün sonra...

— Dur, birbirine karıştırdım.

— Sana daha mühim bir vak'a

hatırlatayım da anla: Hani esrar kaçakçısı Gülpaşa'yı takip ederken kazaya kurban giden komiser Sabri vardı...

— Bilemedim Gülpaşayı...

— Nasıl bilemezsin, eroin yüzünden polislerle birbirlerine girdiler de ikisi öldü; dokuzu hafif yaralandı, memurlardan da yaralananlar olduydu...

— Vallahi bilmiyorum. O kadar düşünüyorum, düşünüyorum, bir türlü hatırlıyamıyorum.

— Kadıköyde delik deşik edilen bekçiyi de hatırlamadın mı? İşte ondan bir hafta sonraydı....

—Yoo...

— Ya barda işlenen cinayeti? Bari onu hatırla be adam, kan gövdeyi götürmüştü...

— Vallahi kardeşim...

Derken, bizim ahbap şırakkadak düşüp bayılmaz mı? Yeryüzünde amma sinirli insanlar var yahu!...

Bizansın Surları

Sınıfta öğretmen, arka sırada haşarılık eden öğrencilerden birine sordu:

— Bizans devrinde İstanbulun surlarını kim yaptı? Söyle bakalım!

Çocuk dalga geçiyordu. Kabahati soruluyormuş gibi cevap verdi:

— Ben yapmadım efendim!

Teneffüs zili çalmıştı. Öğretmen sınıftan öfkeli öfkeli çıktı. Koridorda başka bir öğretmene rastladı, meseleyi anlattı.

Öteki öğretmen onu teselliye çalıştı:

— Aldırma, dedi, çocuklar böyledir, yaptıkları şeyi yapmadım, derler.

Bu cevaba büsbütün sinirlenen öğretmen, okul müdürüne koştu, bu sefer daha açık anlattı:

— Sınıfta bazı çocuklar dalga geçiyorlar. Bunlardan birine «Bizansta İstanbulun surlarını kim yaptı?» diye sordum, «Ben yapmadım efendim» cevabını verdi. Ben bunlara nasıl tarih öğretirim?

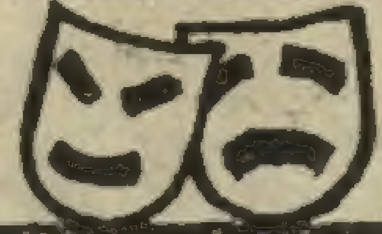
Müdür, başını salladı:

— Siz hiç merak etmeyiniz, dedi, onlar istedikleri kadar «ben yapmadım» desinler, bir tahkikat açarım, kimin yaptığını öğrenirim!

— İstanbul Muhabiri —

000324

TATLI - SERT

Siyaset kasidesi

— Nef'i gibi —

Sanma ki Gülek boş yere seyr-ü sefer eyler,
Halk Partisinin âkibetinden haber eyler!

Endîşededir partinin emvaline dair,
Kanun çıkacaktır diye zira hazer eyler.

Bir düş gibidir çünkü siyasetteki ikbâl,
«Bir göz yumup âçınca zamanı güzer eyler!»

Kanun çıkarak malları elden alacaksa,
Bir ande yıkar partiyi ziyr-ü zeber eyler!

Dünya bu, ne devlette, ne servette vefa var,
Karun-u zaman olsan eğer derbeder eyler!

Tedbir ile olmaz, ne kadar gayret edilse,
Takdir iledir, her şeyi ancak kader eyler.

Talih değişip Halkçılar olmuştu perişan,
İsterse Demokratları ondan beter eyler!

Bâzen düşürür, bâzı çıkartır bizi talih,
Bâzen şap eder, bâzı da şapken şeker eyler!

Bâzen uçurur göklere Millî Şef olursun,
Bâzen de siyasette tutar bir nefer eyler!

Bâzen Yücel olmuş yücelirsin, yücelirsin,
Bâzen de atar bir yana Sökmensüer eyler!

Bir kerre uçup gitti mi devlet ele geçmez,
Ağlar, dövünür, nafile insan keder eyler!

Pîr olsa da Cahit gibi bitmez yine hırsı,
Beyhude aziz ömrünü harcar, heder eyler!

Falih gibi bâzen sana Dünya'yı verirler,
Talih seni dört elle tutar, muteber eyler!

Bâzen kişi pervasız olur Cezmi misâli,
Bir iz bırakır her sözü mutlak, eser eyler!

Ders vermededir fenn-i siyasette Barutçu,
Samsunlu çıkar kürsiye şerh-i Dürer eyler!

Bir kaç lâf edip Başbakan'ın ardına düşmüş,
Bak Hamdi Başar kürsiden inmiş neler eyler?

Bilmem ki mizacın mı, hulûsun mu sebeptir,
Her mısraın, ey Fiske, gönüllerde yer eyler!

FİSKE

Gazetelerden : Bilet karaborsasına mâni olmak için, maçlara turnike ile girilecek..

— Fener - Beşiktaşa mı?.
— Hayır, Allah kısmet ederse gelecek haftaki Galatasaray maçına!..

Y I L D I Z   V E   A L T I N

Raşit Rıza, Ankarada (Aktör Kin) i oynuyordu. Dostlarına yaf vardı:

— Yahu, gayret edin, tiyatro dolsun...

— Hay hay, dediler.

Ve sahnenin önündeki koltuklara bütün tanıdıklar yerleşti: Bay Atıf, K. Kadri, Aka Gündüz, Paşa Kâzım...

Perde açıldı: Raşit Rıza, Aktör kin... Aktör kin, vaktiyle çok fakir iken sonra zengin olmuş. Kendi kendine söyleniyor:

— Bir zamanlar, cebime bir altın girince, gökten bir yıldız düştü sanırdım!..

K. Kadri, seyirciler arasından sesleniyor:

— Ulan, yine öyle!..

000325

Akbaba'nın SAHNESİ

Güler Yüz

Komedi : 2 Perde

Karikatürist — Bir de şu partiler arası anlaşma olursa, hapı yuttuk demektir!..

BİRİNCİ PERDE

(Şark vilâyetlerinden birinde, valinin odası... Vali, büyük memurlar ve eşrafın ileri gelenlerinden bir ahbap gurupuyla akşam üstü sohbeti yapıyor... Kapı açılır, Defterdar kolunda çantası, elinde şapkası ve şemsiyesile görünür.)

Defterdar

(İri kıyım bir Şarklıdır. Kalın kaşları; ucunda kıllı bir et beni bulunan iri burnu; pörtükler sivilcelerle kaplı meşin gibi cildi ve hele ağzı açıldıkça ısıracak gibi sırıtan uzun ve sivri dişleriyle ürkütücü bir çehresi vardır. Fakat bütün bunlar aldatıcı gösterişlerden ibarettir. Kendisi tam tersine gayet terbiyeli, mahcup, halim ve halûk bir memurdur. Kapının önünde namazda rükûa varır gibi bir reverans yaptıktan sonra)

Bir emri âlileri yoksa yüksek müsaadelerinizle bendeniz gidiyorum.

Vali

Estağfurullah Defterdar bey... Lûtfen bizimle bir çay içmez misiniz? Yeni demletiyoruz.

Defterdar

Allah ömürler versin... Fakat malûm ya, evlilik hali... Çarşı pazarı bir dolaşmak lâzım...

Yaşlı bir eşraf

Yapma be Defterdar bey... Hepimizde çoluk çocuk var...

Defterdar

Allah daha da arttırır inşallah... (Yine reverans yaparak) Hepinizin yüksek müsaadeleriyle... Arzı hürmet ederim cümleye...

(Geri geri kapıdan çıkar)

Vali

Mücessem terbiye ve nezakettir benim Defterdarım... Üç hafta evvel geldiği zaman, çehresinden bir parça ürkmüştüm ama...

Yaşlı eşraf

Hepimiz öyle... Çehre bazan, çok aldatır insanı...

Vali

Ya hele muameleye, mevzuata vukufu... Çalışmasındaki intizam. (Elini tahtaya vurarak) Allah bozmasın...

Eşraf

Ya hele mahcupluğu?... Yüzüne baktığın zaman köy gelini gibi kızarıyor...

Doktor

(Geveze bir ihtiyardır, gülerek)

Yüzünün kızardığını nereden gördün Hacı bey?

Eşraf

Söz temsili canım...

Avukat

Bu kadar mahcuplukla iyi ki memurlar tepesine binmiyorlar...

Doktor

(Yine gülerek)

Yüzünün korkunçluğu, huyunun yumuşaklığını telâfi ediyor... Görmüyor musun dişleri yahu... Öpecek olsa, insanın ödü patlar...

Avukat

Allah hanesi halkının yardımcısı olsun...

Eşraf

O yüzündeki çeşit çeşit çıbanlar ne doktor? Bizim bildiğimiz onlar kan hararetinden olur. O da aksiliğe delâlet eder.

Doktor

Yok canım... Zavallı adam etikete çok riayetli olduğu için her gün traş oluyor... Derisi sert... Adeta koyun yüzer gibi bir şey...

Vali

(Gülerek)

Yooo, rica ederim... Defterdarı mı Akbaba karikatürlerine çeviriyorsunuz... Melek o adam, melek...

Avukat

Orası öyle... Yalnız bir acayipliği var... Öteden beriden şikâyetler işitiyorum.

Vali

Aman rica ederim, öteki defterdar gibi buna da kancayı takma...

Avukat

Yok efendim, ehemmiyetli bir şey değil... Fakat ne de olsa... (Çayını karıştırarak) Efendim, garip bir emir vermiş... Defterdarlıkta işini bitiren vatandaşlar gidecekleri zaman odacılar herifleri çalyaka edip Defterdarın odasına getiriyorlar. Bir çok defalar ben de gözümle gördüm... Kendisi bazan makama, kalemlere yahut yüz numaraya gitmiş bulunuyor... Bazan yanında resmî bir toplantı oluyor... Adamcağızları kapıda boşuna bekletiyorlar... Sonra huzuruna alıyor, alay eder gibi yüzlerine bakıp sırıttıktan ve bir iki kere başını salladıktan sonra «Teşrif edin» diyor!

(Hafif gülüşmeler olur)

Avukat

Siz de bilirsiniz ya bunu...

(Hepsi tasdik ederler)

Vali

Vallahi arkadaşlar, ben de farkındayım. Fakat böyle insanlar, ayni zamanda alıngan olurlar. Pek büyük de bir kusur olmadığı için... Maamafih münasip bir şekilde anlatmalı...

İKİNCİ PERDE

(Ayni oda... Defterdar dosyasındaki kâğıtları valiye imzalattıktan sonra önünü ilikliyerek kalkar, reveransnı yapar; çıkmağa hazırlanır)

Vali

Defterdar bey, iki dakika müsaade eder misiniz?

Defterdar

(Yine eğilerek)

Emredersiniz.

Vali

Defterdar bey, size bir şey sormak istiyorum. Galiba dairede işlerini bitiren müracaat sahiplerinin sizi görmeden gitmemeleri için bir emriniz varmış...

Defterdar

(Şaşırarak)

Evet efendimiz... Yoksalayım bir şikâyet falan mı oldu hak-kı âcizîde?.

Vali

Yok efendim, şikâyet değil... Şikâyet de olsa ne çıkar? Bu devirde kim kimden şikâyet etmiyor?.. Benim hakkımda da söylenenleri siz de bilirsiniz ya... Torba değil ki, elin ağzı!.

Defterdar

Efendim, filhakika öyle bir şey oldu... Fakat bendeniz böyle bir emri kendi karihamdan vermiş değilim... Devlet emri iktizasıdır.

Vali

(Gözlerini açarak)

Anlamadım... Devlet emri mi?

Defterdar

Bakanlığın makamlarına olan yüksek emirleri... Zatıâliniz de imzay-ı âliinzle bizlere tebliğ buyurmuştunuz.

Vali

Hatırlayamıyorum...

Defterdar

(Mahcup)

Olabilir efendim... Bunca meşguliyet arasında... Emir buyurursanız tamimi getireyim...

Vali

Ne diyor tamim?.

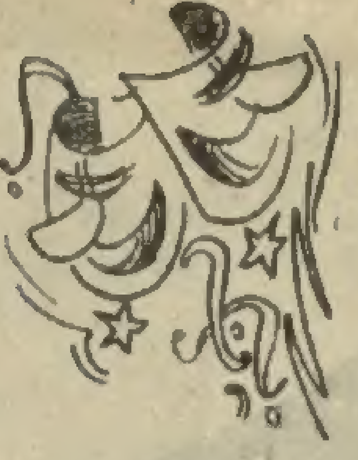
Defterdar

Aynen aklımda kalmadı. Fakat bu demokrasi devrinde memurların sayın eshab-ı müracaata daima güler yüz göstermeleri hakkında... Binaenaleyh bendeniz de dairede işlerini bitirenleri makama davet ediyor, kendilerine güler yüz göstermek suretiyle emr-i âliyi ifa ediyorum!.

Ağustosböceği

000326

Kârlı ticaret

Bu zamanda en kârlı ticaret hangisidir? diye sorsalar, ilk anda verecek cevap bulamaz insan. Avukatlık, çoktan tarihe karıştı. Bankacılık derseniz keza. Ev yaptırıp satmak bile, büyük para kazandırmıyor. Dolandırıcılığı istisna ederseniz, çünkü o her zaman geçer akçedir, en kârlı iş meğer neymiş, bilir misiniz? Bıçakçılık... Evet, şu beğenmediğiniz, dudak büktüğünüz basit zenâat...

Bunu, bir tesadüfle öğrendim. Vapurda giderken yanımda oturan iki kalantorun konuşmalarından... Biri diyordu ki:

— Yılbaşı için iki ton demir aldırttım. Üç imalâthane gece gündüz işlerse, iki haftada sekiz bin lira sâfi kârım olacak...

— İki haftada ha? Yahu, nihayet bıçak bu... Kaç paralık şey ki...

— Aman ağam, öyle dime... Eskiden derdi olan üfürükçüye, hacıya, hocaya baş vururmuş. Sonradan bunların bir takımı hekimlere koşmuşlar. Şimdi hiç birisinin beş paralık değeri kalmadı. Her işin kestirme yoldan halledileceğini millet nihayet anladı. Düşün bir kere... Hiç derdi olmıyan insan var mı şu İstanbulda?

Boğazda bir deniz kazası!..

— Yoktur tabii...

— E, gördün mü ya? Biz de her derde göre doksan iki çeşit bıçak yapar, satarız. Sivri hançerden tut, kara kulağa, saldırmaya, zımbaya, süngüye varıncaya kadar, her çeşidi bulundururuz. Bir kere her sabıkalıda ya şiş, ya sustalı, ya bir yatağan vardır muhakkak. Hapishaneler de dehşetli mal çeker. Perakende satışları da sayarsak...

— Perakende satış da ne demek?

— Yani dükkâna gelip bir bıçık istiyenler...

— O da mı kâr bırakır?

— Adamına göre... Yaşını başını almış kadın veya erkek gelip ekmek bıçağı isterse en yüksek fiyatı isteriz. Çünkü muhakkak kıskançlıktan dolayı adam öldürecektir, izi belli olmasın diye ekmek bıçağı istiyor... Yahut çok genç biri gelir de hançer isterse ondan da yüksek fiyat isteriz. Çünkü gözü kararmış, kedere dalmış bir âşıktır. Muhakkak intihar edecektir. Bir daha gelip bizden birşey almasına imkân yoktur. Artık ne vurursak kârdır. Nisbeten ehven fiyatla mal sattıklarımız, sabıkalılar, ipsiz takımıdır. Çünkü onlar hem sık gelirler, hem çok alırlar, hem arama tarama yüzünden ele geçen bıçakları sonunda toplanır, hurda fiyatına yine bize gelir. Hulâsa, adamına göre mal satmak yüzünden, umulmadık kâr temin ederiz biz bıçakçılar...

— Peki, senin bu dediklerini bir duyan olsa...

— Ona da bir kurban bıçağı veririz gardaş. Hem keskindir, hem işini çabuk görür.

— Kimin işini?

— Kendinin. Bizi bu şekilde ihbar edecek adamın üzerinde keskin bir bıçak çıkarsa garez değil de nedir?

İçimden «pes!» demekten başka bir şey yapamadım.

— *İstanbul Muhabiri* —

YAZISIZ!..

000327

Talihsiz!

Mişon, dostu Sabataya rastgelir.

— Nasilsin? Ne var, ne çok?

— Eksik olma, Mişonaçi!. Yor duğun yibi! Vaktilan bir tükkân açtiğimi beliyorsun...

— Evet. Memnun uldum.

— Sora, falimento yaptim. Bir parasim kalmadi.

— Vah, vah!.

— Soradan, bir tücar yaninda yirdim.

— Evet, memnun uldum.

— Oradan da çiktim.

— Vah, vah!

— Derken evlendim.

— Evet, memnun uldum.

— Ama bezin kari da benin yibi fukara.

— Vah, vah!

— Bunun üzerine Londraya kaçtim. Zenyin bir lordun yanin da uşak yirdim.

— Evet, memnun uldum.

— Ama, lort bezin karidan hoş landi.

— Vah, vah!

— Lordun karisi da bana yoz koydu.

— Evet, memnun oldum.

— Yok be! Memnun olacak ne var? Lordun çocuklari gene lord, ama benimkiler gene fukara kali yorlar. Ne ağnadim bundan?

BİRİBİRİNDEN YAMAN

Eizim Meşhedi Caferle komşusu Nesimaçi konuşuyorľardı. Nesimaçi dedi ki:

— Ben bir tefa, Arabistana yitmiş idim. Orada bir Arap yordum. Oyle siyah, oyle siyahti ki, yuzunu yormek için yunduz bilem lâmba yakmak iktiza oluyordu.

Meşhedi de şöyle mukabele etti:

— Özüm de Eyranda eyle uzun bir adam görmüşem ki, odaya girende kendisini görmek için ikki defa bahmah gerekti. Bir yari beline gadder, bir de yari bel'nden yuhari!.

— Kocanız, tabiî bir ölümle mi öldü?..
— Evet, otemobil altında kaldı!..

HAPİSHANELERDE ÖĞRETİM :
— Sen bunlara boş ver hocam... Bize şurdan tüymeyi öğret, yeter!..

YEGÂNE ŞART

Nesimaçi kızına koca arıyordu. Delâlet edecek kılavuza dedi ki:

— Bana bir damat bul. Zenyin olmasına luzum yok, benin kizin parasi ikisina da yeter. Çok akilli olmazan da zarari yok, benin kizin akli kocasini da idare eder. Yuzellik te aramam, benin kizin çok yuzeldir, damadin kusurlarini örter. Yalnız bir şartim var: Bula cayin adam namuzlu olsun!..

000328

Hikâye

Karışık iş!

Con Temel, beş senelik evliydi. Şimdi yeni zenginler sırasına girdiği için iki tane metres edinmişti. Karısının bir dediğini iki etmezdi. Vizon kürkler onda, Buick'ler ondaydı. Eh, kadının da Con Temel'den ne şikâyeti olacaktı işte? Yiyip içip yan gelip keyfine bakıyor, sabahtan akşama kadar ömrünü sosyete dedikodulariyle geçiriyordu.

Yalnız, Neclâ'nın bir tek zaafı vardı, annesi... Annesinden bir türlü vazgeçemezdi. Tabiatın kanunu mudur, nedir, Temel'le kaynanasının arası, Rusya ile müttefiklerin arası kadar açıktır. Hiç geçinemezl'erdi. Lâkin Con Temel, ticaret ve yatak odası mevzuu dışında hiç bir şeyle ilgilenmediği için, Neclâ ile annesinin münasebetlerine de karışmaz, hattâ bunu çok medenî bir hareket sayarak, kendisi görüşmemek şartiyle karısını, annesini zayarette tamamen serbest bırakırdı. Doğrusu, son ay, yani 1952 yılının Aralık ayı müstesna, Neclâ da annesine pek sık gitmez, onu sorup aramazdı.

Lâkin geçen ay, ana kızın birbirine muhabbetleri o derece artmıştı ki, Neclâ, gün aşırı yaşlı kadını ziyarete koşuyordu. Temel içinden: «Ya kadın ölecek kadar hasta, yahut da ikisi bir dolap çeviriyorl'ar ama bana ne!» diyerek bununla da meşgul olmamış, zihnini yormamıştı doğrusu. Onun daha mühim işleri vardı: Aylâ'ya tutulacak apartıman!

Nihayet apartıman tutuldu, döşendi. Aylâ, yani Con Temel'in metresi (yenisi) oraya yerleşti. Temel, genç ve körpe kadını ziyarete gitmeden önce, bizzat bir çiçek yaptırmak istedi. Geçerken çiçekçiye uğradı.

Tatlı kokular arasında mağazaya girdiği zaman, ihtiyar bir bahçıvandan başka kimseyi görmedi.

— Çiçek yaptırmak istiyorum. Bırakacağım adrese gönderirsiniz...

— Hayhay beyefendi, dedi, ihtiyar, ne zaman gidecek ve ne çiçekleri istiyorsunuz?

— Orkide... Bir saate kadar gönderin. Adres, Sakasuyu sokak, Talih apartımanı, birinci kat... Yazmıyacak mısınız?

— Yazalım beyim... Ama biz oraya her gün çiçek götürdüğümüz için, biliriz, de, yalnız kat farkı var...

— Kat farkı ne demek?

— Biz oraya, üçüncü kata çiçek götürürüz...

Con Temel duraladı. Çünkü üçüncü kat, kendi oturduğu evdi. Tehlikeli olmakla beraber, daha işinegeldiği için, oturduğu apartımanın birinci katı boşalır boşalmaz, doğrudan doğruya Aylâ'nın adiyle orasını kiralamıştı. Ama, kendi evine giden çiçekler?

— Hani uzun boylu, sarışın bir hanım oturur; oraya mı?

— İstanbulda nasıl vakit geçirirsiniz?..
— Tramvay, otobüs, vapur, dolmuş bekliyerek!..

KÜÇÜK İDİL!..

Yaşlı bahçıvan güldü:

— Siz de mi tanıyorsunuz? Kadın amma eş dost sahibi ha... Efendim, bizim patronun sporcu bir oğlu vardır. Çakı gibi delikanlı maşallah... Kadınlar rahat vermez oğlana... Hakları da var hani. Son zamanlarda çocukcağız bir kadına tutuldu. Bir müteahhidin karısı mıymış neymiş... Allah için güzel kadın...

Adam sustu. Birdenbire aklı başına gelmişti. Ne olur ne olmaz diye ihtiyatlı davranacağını anlayınca, Con Temel zorla gülümsedi.

— Merak etme, dedi, benim bir ilgim yok artık o kadınla. Zaten bilirim ötedenberi maceralarını...

Bunun üzerine yüreğine su serpilen bahçıvan:

— Siz de evli misiniz yoksa? Diye sordu. Temel:

— Tabii... Ama karımın annesinden başka hiç kimsesi yoktur.

Adam bu sefer kahkahayı bastı:

— Han hah haaay... Benim karımın da bir annesi vardı. Sonunda burma bıyıklı bir adam olduğu meydana çıktı, bu valde hanımın. Çünkü karım iki günde bir annesine giderdi. Bir gün peşine düşüverdim ve âşıkının evine gittiğini öğrendim. Zaten şu demin söylediğim karı da öyle yapıyor ya... Bir haftalığına, yahut iki üç günde bir anneme deyip evden çıkıyor, enayi müteahhit (Temel yutkundu) bekl'eyedursun, doğru bizim oğlanın garsoniyerine... Yahut, delikanlı önce çiçek gönderip doğru kadının apartımanına...

Con Temel âni bir öksürüğe yakalandı... O sırada ihtiyar sordu:

— Beyefendi, şayet daha buradaysanız, müsaade edin, karşıya kadar bir gidip geleyim. Dükkân da kimse yok...

«Peki» dedi Temel. Adam gidince hemen telefona sarıldı. Önce evinin numarasını çevirdi. Telefonu açan olmadı. Sonra kaynanasının numarasını çevirdi. Az sonra yaşlı kadının sesi cevap verdi:

— Kim o?

— Neclâ hanımla görüşmek istiyorum efendim...

— Ayol sen kimsin? Neclâ burada ne gezsin. Kocasının evinde ara. Kızın yüzünü gördüğüm var mı ki, aylardır?

Tel'efon «şırakk!» diye kapandı. Temel ancak o zaman, karısının o gün için annesine gideceğini söylediğini hatırladı. Tam o sırada dükkânın kapısından rüzgâr gibi bir genç girdi.

— Kimse yok mu? Diye sordu.

— Hayır, dedi Temel, bir emriniz mi vardı?

— Ne emrim olacak? İhtiyardan acele bir buket istiyecektim. Siz müşteri misiniz?

— Evet, ya siz?

— Ben, buranın sahibi sayılırım ama, şimdi acele bir ziyarete gideceğim de, çiçek almağa uğradımdı...

Sonra Con Temel'in alık alık baktığını görünce:

— Canım beyefendi, dedi, halden anlasanıza işte, güzel bir kadını yirminci defa ziyarete gidiyorum!.

Hikâyeci

000329

Şakacıklar

NE YAPSIN?

Süheylâ ile Lâle konuşuyorlardı. Lâle:

— Kaç senedir merak ederdim, koçam eve gelmediği geceleri nerede geçiriyor diye, çok şükür öğrendim...

Ayni dertle muztarip olan Süheylâ merakla sordu:

— Nasıl öğrendin?

— Takip ettim. Nihayet kendi gözlerimle gördüm. Eve geç dönünce sabaha kadar pencere önünde, sokakta oturuyor!

GAYRETKEŞLİK

Karı koca oturmuşlar, sabah keyfi yapıyorlardı. Karısı açmış gazete havadislerini okuyor, kocası da dinliyordu. Bir ara kadın:

— Eyvah, dedi, Amerikada bir uçak kazası olmuş. Yirmi kişi ölmüş. On dokuzu kadın, biri erkek...

Kocası da teessürünü belirtti:

— Vah zavallı adam!..

TEŞHİS

Hastalanmıştı. Tanıdığı bir doktor kendisini ziyarete geldi ve bu arada muayene etti:

— Vallahi, dedi, pek bariz bir şey bulamadım, biraz kara ciğer büyümüş, besbelli içkiden...

Hasta başını salladı:

— Öyleyse bir ayık geldiğin zaman muayene et!...

GELİŞME

Şimdi mekteplerde test usulü, bilmecemsi yoklamalar yapılıyor ya... Amerikan modası... Geçenlerde, bir biyoloji öğretmeni talebesine sordu:

— Söyle bakayım oğlum, en çabuk büyüyen hayvan hangisidir?

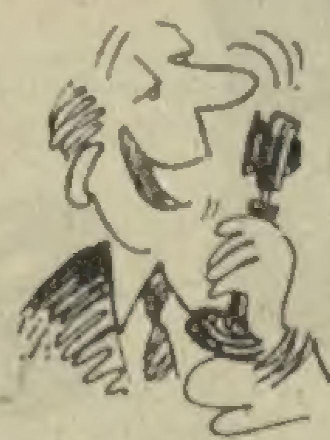
Çocuk hemen cevap verdi:

— Balıktır efendim, Boğazda istavrit avlar, ertesi gün anlatırken torik deriz!

Beş Liralıkların

Yeni beş liralıkların arkasındaki üç kız resminden biri canlandı, kâğıttan dışarı fırladı ve soluğu Merkez Bankasında aldı. Şaka sanmayınız. Ankarada bir kız, bu resimlerden birinin kendisine ait olduğunu iddia ederek avukatlara başvurmuş, sonra da Merkez Bankasına koşmuş. Oradan çıkınca doğru terziye... 275 liralık bir manto ısmarlamış ve parayı, bankadan aldığı bir çekle ödemiş.

Anlaşılan, Merkez Bankası herhangi bir nâhoş dâvayı önlemek için bir kaç yüz lira ile kızın gönlünü hoş edip meseleyi kapatmak istemiş. Fakat kapanır mı? Bu sefer de beş liralıkların arkasındaki üç kız resminden ikincisine benzediğini iddia eden bir kız daha zuhur etmiş.

Üşenmedim, elime pertavsızı aldım ve beş liralığın arkasındaki üç kıza baktım. Allah Allah!... Bu resimler benim tanıdığım kızlardan bir çoklarına benziyor. Sağ tarafta fındık ayıklıyan en kısa boylusu (fakat fındıkçı değil, tabii!) bizim Semahate de benziyor, Ayşeye de, Nuran'a da, Nigâr'a da!.. Ortada, ağziyle fındık kıran kız, tıpkı Şükriye ile Selma... Sol taraftaki de Sevim veya Neclâ...

Bunlar benim tanıdıklarım... Demek bu memlekette resimdeki kızlara benziyenler, pek çok. Neme lâzım, herkes kendi sevdiklerini düşünür. Hemen telefona sarıldım ve Semahatı çalıştığı şirkette buldum:

— Alo!.. Semahat, sen misin?

— Benim Nonoşum.

— Demek sesimden tanıdın beni.

— Tanımaz olur muyum, Necdetciğim?

— Ben Necdet değilim. Demek senin başka nonoşun da var.

— Ha... Anladım, anladım... Kâmisin sen... Anladım şekerim.

— Kâmi de değilim. Akbabadan telefon ediyorum. Şimdi anladın mı?

— Ha!...

— Dinle beni. Yeni beş liralıkları gördün mü?

— Vermedin ki, nereden göreceğim?

— Şakayı bırak. iş ciddidir. Hemen bir beş liralık bulup arkasın

000330

Arkasındaki Resim

daki resime bak. Üç kız var. Sağ taraftaki tıpkı sen. Beş liralıkların üstündesin.

— Neme lâzım. Beş liralıklar benim üstümde değil ki.

— Merkez Bankasına koş. O beş liralıklardan yüzlerce alacaksın. Alay ediyorum sanma. Ankarada bir kız senden evvel davranmış, Bankaya gitmiş, «Ne hakla benim resmimi paranın üstüne koyuyorsunuz, dâva açacağım» demiş.

— Sahi mi söylüyorsun? Aman! Hemen gidiyorum.

Telefon kapandı. Ayşenin telefonu yoktu. Nuran'ın da yok. Nigârın evine telefon ettim. O na da meseleyi anlattım.

— Aman! diye bağırdı, sus! Kimse duymasın. Ben Bankaya falan gitmem. Fazıl duymasın.

— Fazıl da kim?

— Canım işte... Yeni tanıdıklarımdan biri. Benimle evlenmek istiyor. Paranın üstünde resmimi görürse kıyamet koparır. Almaz beni.

— Seni neden almıyor? Paranın üstünde resmi olmak fena mı? Atatürk'ün de resmi var.

— O Atatürk... Cumhuriyet ilân etmiş.

— Sen de bana aşk ilân edersin, olur biter.

— Sus, sus! Fazıl öldürür beni. Gidemem bankalara... Benim o resimden haberim yok. Ben değilim o.

— Sensin Nigâr, tıpkı sen!

— Nasıl ben olurum? Haberim yok. Uykuda iken resmimi yapmadılar ya...

— Senin bir fotoğrafını bulup oradan kopya etmişlerdir. Fazılın ne demeğe hakkı var? Hem banka kimseye söylemez. Git oradan bir mantoluk para al!

— Sahi mi söylüyorsun? Gideyim bari.

— Koş!

Telefonu kapadım. Merkez Bankasına kim bilir kaç bin kızın müracaat edeceğini ve bu resimlerin bankaya kaça mal olacağını düşünüyorum. Hayatımda ilk defa dünyaya kız gelmediğime pişman oldum. Şu züğürtlük günlerimde açıktan bir kaç yüz lira kazanacaktım!.

CIZ

Şakacıklar

BENZER ELBET

Ekrem Reşit Rey, misafir bulunduğu evin hanımına, mutlaka iltifat etmek ihtiyaciyle:

— Eeee, dedi, hamfendi, maşallah oğlunuz size de, babasına da ne kadar benzemiş...

Ev sahibi tatlı tatlı gülümsedi:

— Tabii bir şey... Biz kocamla kardeş çocuklarıyızdır!

FERYAT

İçerideki odadan bir feryat yükseliyordu. Millî Eğitim Müdürü Muhittin Akdik, odacıbaşı Hüseyin'i çağırdı:

— Ne var? Ne oluyor?

Hüseyin:

— Kalem şefi Ankarayla konuşuyor efendim, dedi. Muhittin Bey kızdı:

— Canım, hangi asırdayız yahu? Söyleyin, okadar bağıracağına telefonla konuşsun!...

YALAN!

Asabiyeci hastaları arasında dolaşıyor, onlarla konuşuyordu. Bir aralık kral olduğunu iddia eden bir deliye:

— İyi ama kral olduğunu nerden biliyorsun? diye sordu.

Hasta soğuk ve mağrur bir edâ ile:

— Eminim, diye cevap verdi, Zira Allah bana kral olduğumu söyledi.

Tam o sırada öteki odadan öfkeli bir ses yükselerek:

— Yalan söylüyor doktor bey, diye söze karıştı. Ben ona öyle bir şey söylemedim!

ONA DEĞİLMİŞ

Şoför, yolun ortasında zınk diye durunca, adam sordu:

— Neye durdunuz?

— Hanımfendi fazla ileri gitme diye seslendi...

Kadın kısa kesti:

— O, size değildi!.

000331

Bu Yaşta Bu Zekâ

(ANKARA RADYOSUNDAN)
Kahramanlar geçiyor!.

Halim, Amerikada psikoloji ve pedağoji tahsil edip döndükten beri bize uğramamıştı. Kulüplerde, derneklerde, liselerde modern eğitim sistemleri hakkında konferanslar vermekle o kadar meşgul du ki, Üniversite sırasında en iyi arkadaşı olan benim bile kapımı çalacak fırsat bulamamıştı. Halim Üniversitede, benim gibi hukuk tahsil etmişti. Mezun olunca, ben, sermayem olduğu için Avrupadan bir kaç mümessillik satın alıp ecza ticaretine atılmıştım. O ise sermayesi olmadığı için bir lisede İngilizce hoçalğı yapmağa başlamıştı. İşte o esnada «Eğitim» mevzuuna merak sarmış ve eğitimden, çocuk ruhiyatından, öğretmenlikten başka şey konuşmaz olmuştu. En son bir çaresini buldu ve bu mevzuda okumak için Amerikaya gitti.

Nihayet bizi ziyaret ettiği zaman, doğrusu çok sevindim. Karım da onunla tanışıp konuşmayı çok istiyordu. Zira o da Üniversitede psikoloji okumuştu. Tanıştığımız zaman, çocuk ruhiyatı üzerinde ihtisas yapmak için Amerikaya gitmek hülyaları besliyordu. Maamafih bir kaç ay sonra nikâh dairesine gitmekle iktifa etti ve ihtisasını kendi çocuklarının ruhiyatı üzerinde yapmağa razı oldu.

Halimle derhal anlaştılar. Karşılıklı geçip uzun uzadıya mesleki münakaşalar yapmağa başladılar. Kelimeler ve tâbirler bana o derece yabancı idi ki, başka bir lısan kullanıyorlar gibiydi. Arasıra yarı buçuk anlıyabildiğim bir cümle duydum mu, hemen lâfa karışıyordum. Ama onlar karşılarında meraklı bir çocuk varmış gibi, üstünkörü cevaplarla beni çabucak susturmasını biliyorlardi. Bir aralık karım Halim'e:

— Sizce bu sahada atılan en faydalı ve en semereli adım hangisir? diye sordu.

Halim hiç tereddütsüz: Zekâ test'leri diye cevap verdi.

Bu fırsatı kaçırmıyarak hemen atıldım:

— Ne? Yani çocukların zekâlarını mı ölçüyorlar? Ne saçma şey! Ayol, hiç zekâ ölçülür mü?

Karım biraz sabırsızlanarak cevap verdi:

— Tabiî ölçülür! Hem yalnız çocukların değil, büyüklerin de zekâ derecelerini ölçmek kabildir. Bunu artık dünya âlem biliyor.

Halim, benim bu korkunç cehaletim karşısında merhamete gelmiş olacak ki, izahat verdi:

— Eğitimde zekâ testlerinin faydası ölçüsüzdür. Çocuğun zekâ derecesini bir kere tesbit ettiniz mi, onu yetiştirmek son derece kolaylaşmış olur.

— Nasıl ölçüyorsunuz zekâ gibi elle tutulmaz, gözle görülmez şeyi?.

— Meselâ bir çocuğa, zihnî kabiliyetini ortaya vuracak cinsten bir çok sualler sorarsınız.

— Sasıl sualler?

— Meselâ çocuğa beş tane kelime verirsiniz. Bu kelimelerden dördü birbirleriyle ilgilidir. Beşincisi ise apayrıdır. Çocuğa kelimelerden hangilerinin birbirleriyle ilgili, hangisinin ise apayrı olduğunu sorarsınız.

Meraklanmıştım: Enteresan bir şeye benziyor, dedim. Kolaysa benim de zekâmı ölçsene?

— Memnuniyetle... Al sana beş tane kelime. Hangisinin diğerleriyle ilgisiz olduğunu bulacaksın: elma, muz, portakal, şeftali, tenis topu.

Karım derhal: Çok basit sorularınız, Halim bey, dedi; Tenis topu, tabii.

Ben: Muz, diye itiraz ettim.

Karım bana şöyle bir yarı acıyarak, yarı utanarak baktı. Halim ise müsamahakâr bir ifadeyle gülümsedi:

— Karın doğru cevap verdi, azizim. Tenis topu diğerlerinden apayrı bir şey. Öbürlerinin hepsi meyva.

Ben: Ama, muz uzundur, öbürlerinin hepsi yuvarlak, diye ısrar ettim.

Halim, hafifçe öksürdü:

— Belki de verdiğim misaller pek o kadar iyi değildir. Meselâ şunları al: Balık, eşek, aslan, tavşan, geyik.

Karım tereddütsüz cevap verdi: Balık, tabiî. Öbürlerinin hepsi, memeli hayvan.

Ben; Aslan da olabilir. Zira balık ancak balık yer, eşek, tavşan ve geyik de ot yerler. Halbuki aslan balığı da, eşeği de, tavşanı da, geyiği de yiyebilir.

Karım, gözlerini yere indirdi.. Halim ise biraz aceleyle;

— Evet, evet, dedi; zekâyı ölçmek için başka tip sualler de sorulur, tabiî. Meselâ kavrayış çabukluğunu ölçmek için.

— Haydi onlardan sor bakalım.

Halim yüzüme endişeye benzer bir ifadeyle bakıyordu. Ama;

— Pekâlâ, dedi; Meselâ sokakta yüz tane altın buldun. Üzerlerinde M. Ö. 55 yazılı. Ne düşünürdün?

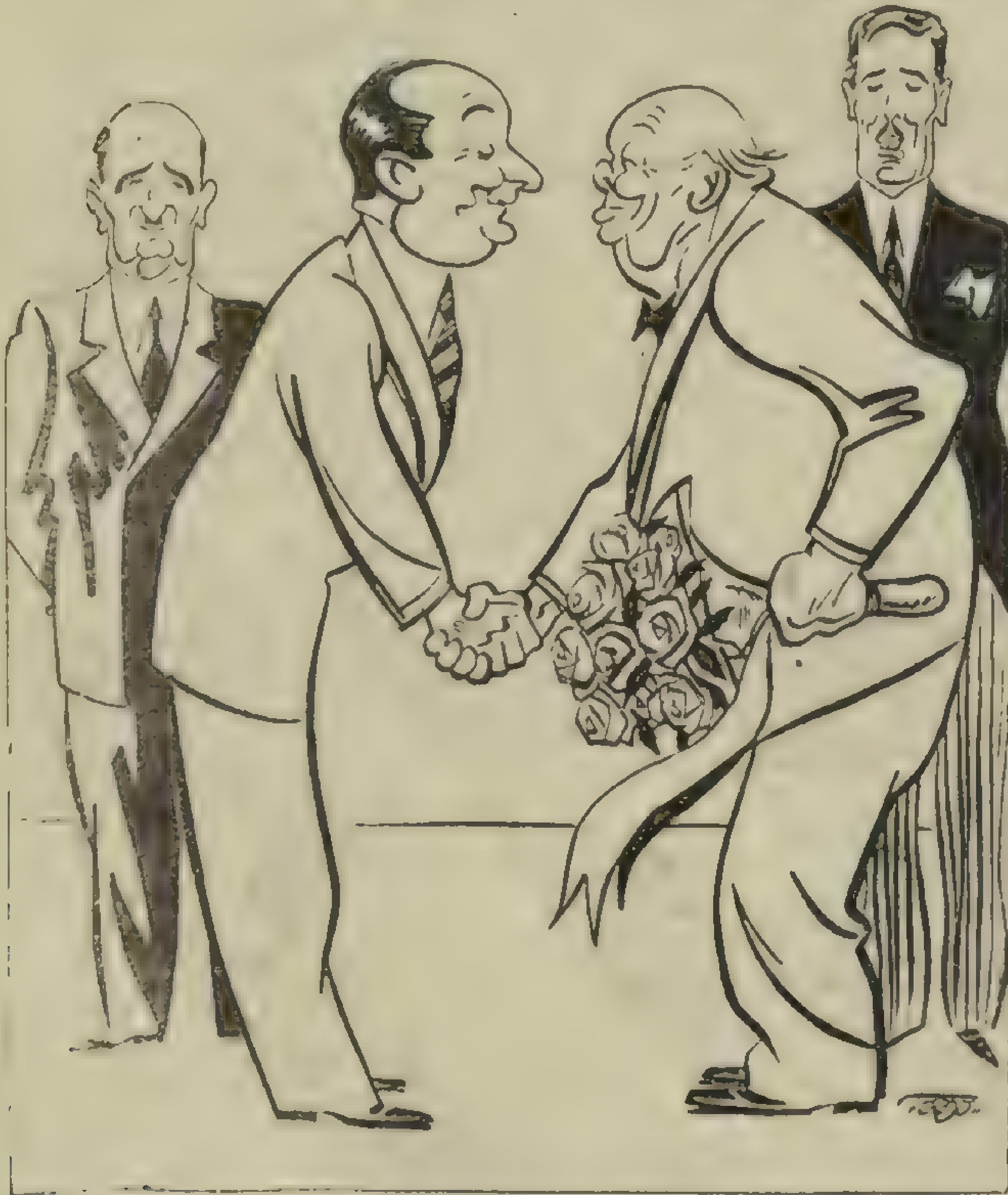
Karım yine çabucak: Altınların Milâttan sonra basılmış olduğunu düşünürdüm, diye cevap verdi:

Ben: Altınların altın olduğuna kanaat getirdikten sonra başka bir şey düşünmeğe hacet bile görmezdim, dedim.

Az sonra Halim gitti.

Şimdi evimize ayda yılda bir uğrar. Geldiği zaman da pek az oturur ve daima havadan, sudan veya siyasi vaziyetten bahseder.

Dişi Şeytan

İhtiyar Çörçil — Sizin dostluğunuz, dünya sulhü için gençlik aşısı oldu!..

(Toge Albümünden)

000332

BENLİ FATMA

YAZAN: HATİCE VİLDAN

— Ayol bu şakşakuli ne alık şey! Haceri felsefi diye deli olacak. Yahu, beri tarafta herif Lokman hekimin ye dediğini çoktan cennetlik gövdeye indirmeğe hazırlanıyor, sen kırk gün kırk gece macun sahkederken onlar kırk gün kırk gece düğün yapacaklar be!

— Sus, herif duyacak.

— Haydi canım sen de! Nerde onda duyacak kulak! Duysa, Fatmanın eski marifetlerini duyardı. Fakat, kadın da hani bir içim su! Haceri felsefi ile bu herif onu zor tutar kardeşim.

Benli Fatma, o gece pek coşkundu. Aklına koyduğu şeyi yapmağa karar vermiş gibi, bakışında, duruşunda, yürüyüşünde, gülüşünde azimli bir hal görülüyordu.

Bir kaç gençle dansetmiş, çıplak omuzlarından yükselen nadide losyon kokulariyle bir hayli baş döndürmüş, bir hayli gözde, bir kaç gece için uykuyu haram edecek kadar, hayalini bırakmıştı. Bu yabancı erkek kolları arasında, bir su perisi narinliğiyle dönüşleri, doktor Feyyazı iyiden iyiye sinirlendirinceye kadar devam etti. Fettan kadın, sonra, gergin tuvaletinin altından bütün güzelliği belli olan endamı ile, salına salına onun yanına gitti:

— Davetlilerimizle kâfi derecede dansettim, doktor, dedi. Artık size sıra geldi. Benimle bir vals yapar mısınız?

Valse kalktılar. Doktor Feyyaz, çok fazla gerilen sinirlerini yatıştırmak için kendini zorlayarak cevap vermişti:

— Angarye telâkki etmezseniz, memnuniyetle.

Vals devam ederken, Fatma konuşmağa başladı:

— Niçin böyle söylüyorsunuz, Feyyaz bey? Sizinle dansetmek bana neden angarye gelsin?

— Bu akşamki halinizi (bir aşk gecesi) romanındaki Nadidenin haline benzettim de onun için öyle söyledim.

— Ama siz de, bu akşam (Tunadan sesler) deki Necatiyi hatırlatıyorsunuz.

— Hayır, yanılıyorsunuz, hanımefendi. Ben bu akşam (Gölge) deki Nusretten farksızım.

— Asıl yanılan sizsiniz, ben de, (bir aşk gecesi) ndeki Nadide değil, (Sensiz yaşanmaz) daki Neclâyım.

Muhavere birdenbire, hiç mukaddime yapılmadan bu mecraya intikal edince, mesele zaten kendiliğinden halledilmişti. Çünkü, Feyyaz'ın (Gölge) deki Nusret dediği genç, bir genç kadına uzaktan uzağa yanıp tutuştuğu halde, aşkını bir türlü itiraf edemeyen bir roman kahramanı idi. Fatma'nın (Sensiz yaşanmaz) daki Neclâ dediği roman kahramanı da, bekâr bir doktora delice âşık evli bir kadın tipiydi.

Feyyaz, Fatma'nın son sözünü, bir sualle cevaplandırdı:

— İnanayım mı?

Benli Fatma da ona aynı suali sordu:

— İnanayım mı?

Sonra ikisi birden:

— Evet, dediler.

Bu çifte evet, bir muahedeye aynı zamanda atılan iki imza gibi olmuştu.

Fatma, vals biter bitmez, Feyyazı kolundan tuttu:

— Bir parça büfeye gidelim, dedi. Bu akşam içmek istiyorum. Çok içmek istiyorum. Hayatımın en mesut gecesi bu gece.

Büfeye gittiler. Benli Fatma, büfecilik eden genç çocuğa, uzakta duran bir şampanya şişesini işaret etti:

Birinci kadehleri, ikinci, üçüncü kadehler takip etti. Tenhalaşan, sonra ikisinden başka herkesin bırakıp gittiği büfede, gözleri gitgide, birbirlerinden başka hiç kimseyi görmiyerek, uzun zaman konuştular. Fatma, saatlerce peşinde koştuğu nadide bir kelebeği nihayet ağına yakalamağa muvaffak olmuş bir haşarı çocuk gibi mes'uttu. Feyyaz, yıllarca susmağa mahkûm edildiği için, birdenbire, konuşma hürriyetine kavuşunca, geçmiş günlerin acısını çıkarmağa çalışan bir geveze gibi durmadan anlatıyordu.

Dillerinin ucuna kendiliginden gelen aşk itirafının verdiği kolaylığa, şampanyanın dilleri çözücü hassası da karışınca, birbirlerine içlerini dökmek için âdeta yarışa girişmiş gibiydiler.

Şampanya dudaklarının susuzluğunu giderirken, sevdalı sözlerle de gönüllerinin hararetini söndürdüler. Sonra, büfeden ayrıldılar, içkinin sarhoşluğuna, tangonun mestisini kattılar.

Şimdi cazbandın çılgın ahengine ayak uydurarak, kucak kucağa fırıl fırıl dönerlerken, yine dünyada ikisinden başka kimse kalmamışcasına, etraflarını görmüyorlardı.

Feyyaz, gözlerinin tâ yanında ilk defa bukadar yakından görebildiği Fatmanın yüzünü seyre doyamıyordu. Bu eve ilk girdiği gün denberi, ulaşılması imkânsız bir Tanrıya taparcasına uzaktan, korka korka baktığı bu şahane vücudü, şimdi kolları arasında, kendi duyduğu arzuları aynen duyduğunu hissederek tutmak, erişeceğine asla ihtimal vermediği, ölçüsüz bir bahtiyarlıktı.

Feyyaz, o gece, prensin salonlarını dolduran kalabalık içinde, o kalabalığın en mes'ut insanı kendisi olmasının da gururunu duyuyordu. Bir topluluk tarafından, oy birliğiyle en büyük mükâfata lâyık addedilmiş bir insan, ruhunda ancak bu kadar geniş bir kanatlanma arzusu duyabilirdi.

Salonlarda esen coşkun havaya kendilerini bırakıp döne döne, apartımanın en uzak köşelerine kadar gerilediler. Benli Fatma, başladığı işi yarıda bırakacak yaradılışta olmadığı için, Feyyazı hemen o akşamdan, kendisine, bir daha çözülemiyecek kadar sımsıkı bağlamak istiyordu. Ona, aşk iksirini son katrasına kadar içirmek azmindeydi. O iksirden mutlaka tatması lâzımdı. Tâ ki, o geceyi takip eden günler, onu hep, piyalenin dibinde kalan cür'anın peşinde koştursun!

Apartımanın her tarafı, bir donanma gecesini andırır şekilde pırıl pırıl aydınlıktı. Yalnız, dipte, küçük bir koridora açılan kapıdan sonraki kısım, apartımandan tamamiyle ayrı bir yer gibi zifiri karanlıktı. Oraya geldikleri zaman, Fatma gayet yavaş bir sesle:

— Şu kapıyı görüyor musunuz, dedi. Ben şimdi oradan içeri gireceğim. On dakika sonra, kimseye gözükmeden siz de arkamdan gelin, ben sizi orada bekliyeceğim.

Fatma, o sırada etrafta tepsiler içinde içki dolaştırmakla meşgul garsonların orada yokluğundan faydalanarak, karanlık koridora açılan kapıdan içeri süzüldü, Feyyazı orada yalnız bıraktı.

Doktor Feyyaz, kalabalığa karıştı. Fatma ile onun, salonlardan uzaklaşıp hiç kimsenin uğramadığı tarafa doğru gittiklerini gören olmamıştı. Cazbandın sustuğu birandı. Eller, dolaştırılan tepsilere uzanıyor, dolu kadehler boşaltılıyordu. Yeniden gruplar öbek öbek birikiyor, başlayan cazın yarıda bıraktığı dedikodular yine alıp yürüyordu.

Bir kenarda, prens yine hacer-i felsefi teranesine başlamıştı. Uzaktan Feyyazı görünce, el işaretiyle yanına çağırdı:

— Üstad, bir dakika lûtfen, dedi. Nerelerdesiniz kuzum, demin denberi sizi arıyorum.
bessümle:

Feyyaz, karşısına çıkan bu engele canı sıkılmış, zoraki bir te-

— Dans ediyordum, efendim, cevabını vermişti.

— Fatma hanım nerede?

— Beraber dansettik. Sonra ayrıldılar, nereye gittiler bilmiyorum, efendim.

— Neyse, gelir elbette. Dünkü tecrübeyi anlatıyordum beylere. Ne harikulâde şeydi, değil mi Feyyaz bey?

— Öyleydi efendim.

Prensin etrafında sekiz kişi var. Onu dinlemenin, günün birinde, şu veya bu şekilde maddî bir fayda temin etmesi muhtemel olduğuna inanmış; gözlerini hayran, hayran açmanın, başını hep tesdik işaretiyle sallamanın, birinci derecede muvaffakiyet âmili olduğunu öğrenmiş insanlardan mürekkep bu gurup, nasıl şey olduğunu hiç de merak etmedikleri hacer-i felsefinin potalarda, ocaklarda, tüplerde geçirdiği kimyevi hayatın macerasını akşamdan beri dinleyip duruyorlardı.

Bir kere de doktor Feyyazın teknik kelimelerle dolu izahını dinlemek mecburiyetinde kaldılar. Prens, onun sözünü ikide bir kesiyor, bu sahada en az onun kadar bilgi sahibi olduğunu göstermek için, yanısıra bir takım tâbirler de o sıralıyordu.

Feyyaz sabırsızlıktan ölecekti. Aksi gibi, tam da cazbandın en uzun fasıla verdiği zamandı. Çalgıcılar, önlerine getirilip bırakılan tepsiden çimlenmeğe başlamışlardı. Yarım saat dinlenecеklerdi. Yorulmuşlar, susamışlar, acıkmışlardı. Bu fasılanın, onlara da, danseden çiftlere de, fikri sabitini bir kere daha anlatmak fırsatını bulan prense de faydası vardı. Bütün zararı doktor Feyyaz'a idi. Fatma, kendisini on dakika sonra, neresi olduğunu henüz bilmediği bir yerde bekliyecekti. Halbuki, kalabalığın etrafa yayıldığı şu sırada, o kapalı kapının bulunduğu kısma doğru uzaklaşmasına katiyen imkân yoktu. Derhal nazarı dikkati celbederdi.

(Devam edecek)

000333

Eski Türk Mizahından

Dostluk boyle mi ulur?

Kumaş tüccarı Hayimaçi o gün büyük bir üzüntü içindeydi. Bu üzüntünün para buhranından olduğunu söylemeğe hacet yok. Çünkü Hayimaçiyi hayatta güldüren tek bir mesele vardı: Para meselesi!

O gün vâdesi gelen bononun tutarı olan beş yüz lirayı akşama kadar tediye etmek mecburiyetinde idi. Hemen o gün akşama kadar bir iflâs komedisi tertip edemezdi.

İhtiyar bezirgân, bu parayı tedarik için ahbaplarından birine müracaata karar verdi.

Fakat bu iyiliği ona kim yapabilirdi?

Düşündü, taşındı aziz ahibbasından Salamon piyasada fazla cömertliğiyle şöhret bulmuştu. Hattâ Salamonun bir yere para verdiği zaman, elinin titremediğine dikkat eden milletdaşları, Salamonun has bir Yahudi olduğuna şüphe ederlerdi.

Hayimaçi fazla tereddüde lüzum görmeden Salamonun dükkânına kadar uzandı. Biraz öteden, beriden bahsettikten sonra:

— Bir yere beş yüz lira kadar borcum var, dedi... Vâdesi bugün bitiyor. Akşama kadar vermem lâzım.

— Peki neye vermiyorsun?

— Param yok da ondan!

— E?..

— Esi, mesi yok... Bana beş yüz lira verir misin?

Para verirken eli titremiyen Salamon başını kaşıdı:

— Bu beş yüz lirayı vereceğin adam ahbabın mi?.

— Hayır!

Salamon, yarı öfkeli bir tavırla ellerini açtı:

— Aşkolsun sana be Hayimaçi!. Demek, kirk yıllik dostun Salamonun parasini alip, hiç bilmediğin bir adama vereceksin, öyle mi? Doğrusu bunu senden beklemezdim! Dostluk boyle mi ulur?.

KIBLE

Bir softa, cahil bir köylünün evine misafir olmuştu.

Akşam yemeğini yedikten sonra yatsı namazını kılmak istedi.

— Baba, kıble ne tarafta? diye sordu.

Köylü mahcup bir tavırla:

— Kusura bakma molla, dedi, burası fıkara evi... Bir iki yatakla bakır çakırdan başka eşyamız yok. O senin dediğin burada sade köyün camisinde vardır. İster sen yolunu gösterivereyim...

— Gördün mü şu terbiyesiz herifi, şapkamın modelini almış!..

HAYAT-I MUHAYYEL!.

ÇİFTE İMAN

Abraham müslüman olmuştu. Fakat bir yandan da gizli gizli havraya devam ettiği söyleniyordu.

Komşularından biri onu sıkıştırdı:

— Doğru söyle Abraham, dedi, sen çifte din kullanıyorsun değil mi?

Abraham biraz düşündükten sonra hakikati itiraf etti:

— Oyledir. İki peyamberden hanyisinin daha çok sözü yeçtiğini hâlâ anliyamadim. Onun için bir işim oldu mu, evvelâ camide yidip Muhammede yalvariyorum, sonram da sinagogda yidip Musaya...

— Peki işin olduğu vakit bunu hangisinin yaptığını nereden anlıyorsun?

— O kadar duşunmeye ne lüzum var be? İkisine de teşekkür ediyorum!

FACİA

Büyük şair, roman yazmaya merak sarmıştı. Artık, her gün, her yerde ve herkese bundan bahsediyordu :

— Romanımı okudunuz mu?

— Romanımı nasıl buldunuz?

— Romanım hakkındaki fikriniz?

Bir gün, İbrahim Alâettine de ayni suali soran şaire, Meşhur adamlar muharriri şu cevabı verdi:

— Sizin gibi bir şaire roman yazmak yakışmaz. O zengin üslûb, o engin hayal ile siz manzum facialar yazmalısınız, üstad!..

Ve bir saniye sustuktan sonra fısıldadı:

— Gerçi romanınız da bir facia ise de!..

Müsabakamız

★ Altı sayıdır neşrettiğimiz karikatürler, geçen nüshamızda sona ermişti.

Şimdi, bu altı karikatürün mevzularını karışık olarak veriyoruz :

— Karıcığım, misafire müsaade etsen, tren bir saate kadar kalkıyor!

Hasta — Aman Allahım, nereden bu kızın eline düştüm? İyileştikçe fenalaşıyorum!...

— Affedersiniz, ben sizi karı koca zannetmiştim... Arzu ederseniz şampanya getireyim!..

— Beyefendi evde yoklar mı?.

— Buyrun, buyrun yok!..

DÜĞÜN GÜNÜ

— Beyefendi çok meşgul, bir şey mi istiyorsunuz?.

— Canım bir deniz banyosu istiyor...

— Merak etme, Boğaza yaklaşıyoruz!.

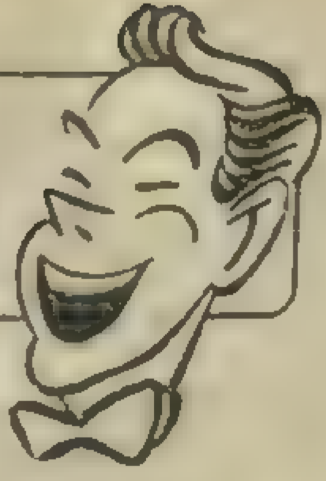
★ Bu mevzuları, karikatürlerin üzerindeki sıra numarasına göre yazıp gönderiniz. derirsiniz.

Karikatürlerin mevzularını doğru bulanlar arasında çekeceğimiz kur'ada, okuyucularımızın kazanacakları hediyeleri Akbaba'nın 29 Ocak 1953 Perşembe günkü sayısında neşredeceğiz.

Cevapların kabul müddeti 20 Ocak Salı günü akşamına kadardır.

000334

Dünya Mizahından

Alacaklı ile borçlu

Molyer'in «Donjuan» ından

(M. Dimans saf bir kumaş tüccarıdır. Boğazına kadar borca batmış kibar bir hovarda olan Donjuandan alacağını istemeğe geliyor)

Donjuan

(Son derece nazik)

Bonjur M. Dimans; aman sizi gördüğüme ne kadar sevindim. Uşaklarıma kimseyi kabul etmemelerini emretmiştim. Tabii bunun size şümulü yok... Size her zaman kapımız açıktır.

M. Dimans

Lûtfunuzun minnettarıyım efendim.

Donjuan

(Hiddetle uşaklarına)

Sizi reziller... M. Dimansı âdi misafirler gibi kapı aralarında bekletmeyi gösteririm size...

M. Dimans

Ziyanı yok efendim.

Donjuan

Nasıl ziyanı yok? Sizin gibi aziz bir ahbaba ne haltederler de beni evde yok derler.

M. Dimans

Sağ olun... Ziyaretimin sebebi şu ki...

Donjuan

Hayvan gibi ne afal afal bakıyorsunuz öyle... M. Dimansa sandalya versenize...

M. Dimans

— Yok efendim... Böyle daha iyi...

Donjuan

Olur mu öyle şey efendim? Sizinle karşı karşıya oturmazsam ben ne anlarım?

M. Dimans

Zahmete lüzum yok...

Donjuan

Bu sandalyayı kaldırın da bir koltuk getirin.

M. Dimans

Mösyö benimle eğleniyorsunuz ve...

Donjuan

Size ne kadar borcum, teşekkür borcum olduğunu biliyorum... Bana koltuk, size sandalya olur mu?

M. Dimans

Efendim ben...

Donjuan

Oturunuz rica ederim.

M. Dimans

Hacet yok dedik a efendim... Zaten iki kelime söyleyip gideceğim... Şunun için geldim ki...

Donjuan

Çok rica ederim; oturunuz; üzülüyorum, sıkılıyorum, mahzun oluyorum, muztarip oluyorum.

M. Dimans

İki gözüm «böyle daha iyi» dedim.

Donjuan

Oturmazsanız dinlemem nafile...

M. Dimans

Peki, dediğin olsun... Oturayım... Bendeniz...

Donjuan

Artık konuşabiliriz. Keyifler nasıl M. Dimans?..

M. Dimans

Çok şükür... Ziyaretimin sebebi...

Donjuan

Maşallah sıhhatinize imreniyorum. Taptaze dudaklar, kıpkırmızı bir renk, parıl parıl gözler...

M. Dimans

Rahatsız edişimin sebebi.

Donjuan

Madam Dimans nasıl? O da iyi ya inşallah...

M. Dimans

Çok şükür o da iyi...

Donjuan

Karınız ne mubarek kadındır... Kendilerine hürmetim vardır...

M. Dimans

Karım namına teşekkür ederim... Ziyaretimin sebebi...

Donjuan

Ya küçük kızınız Florin?... O nasıl?

M. Dimans

Gayet iyi..

YAZISIZ!..

Donjuan

Aman ne sevimli kızcağızdır... Bayılırım o çocuğa...

M. Dimans

Fazla iltifat buyuruluyor... Rahatsız edişimdeki maksat...

Donjuan

Sıra küçük Foline geldi... Gene öyle davulu ile kafanızı şişiriyor mu?

M. Dimans

Gene öyle efendim gene öyle... Sanki demek isterim ki...

Donjuan

Ya küçük köpeğiniz? Gene öyle havlıyor mu? Evinize gelenlerin bacaklarına sarılıyor mu?

M. Dimans

Gene öyle efendim gene öyle... İstediğim...

Donjuan

Muhterem aileniz hakkında bu kadar sual soruşuma hayret etmeyin... Hepsine ayrı ayrı muhabbetim vardır.

M. Dimans

Biz de ailece size minnettarız... Bugün sizi...

Donjuan

(Elini uzatarak)

Veriniz elinizi... Beni hakikaten seversiniz değil mi?

M. Dimans

Tabiî efendim.

Donjuan

Ben de sizi canım kadar severim.

M. Dimans

Fazla iltifat buyurulur... Gelişimin sebebi...

Donjuan

Sizin için elimden geleni esirgemem.

M. Dimans

Lûtfunuza teşekkür ederim efendim...

Donjuan

Hem de hiç bir menfaat karşılığı olmıyarak...

M. Dimans

Bu kadar iltifata lâyık değilim. Fakat efendim...

Donjuan

Açık cevap vermenizi rica ederim. Bugün çorbayı benimle içmek lûtfunda bulunur musunuz?

M. Dimans

Maalesef hayır... Hemen dönmeğe mecburum... Zaten gelişimde...

Donjuan

Çabuk M. Dimansa ışık tutun... Yemeğe kalması için o kadar yalvardım. Razı olmadı. Hemen gitmeğe mecburmuş...

M. Dimans

Işığa filân hacet yok... Fakat..

(Uşak hemen sandalyaları kaldırır)

Donjuan

Hiç böyle şey olur mu? Benim size çok hürmetim vardır... Hem minnettarınızım, hem borçlunuz...

M. Dimans

Bendenizin söylemek istediğimde...

Donjuan

Bunu her zaman, her yerde, herkesin yanında söylüyorum...

M. Dimans

Eğer...

Donjuan

Sizi sokak kapısına kadar teşyi edeyim mi?

M. Dimans

Mösyö... Alay ediyorsunuz...

Donjuan

Rica ederim beni kucaklayın... Bir işiniz düşerse hemen bana gelin... Sizin bir dediğiniz iki olmaz... Uğurlar olsun (çıkar).

Molière

YAZISIZ!..

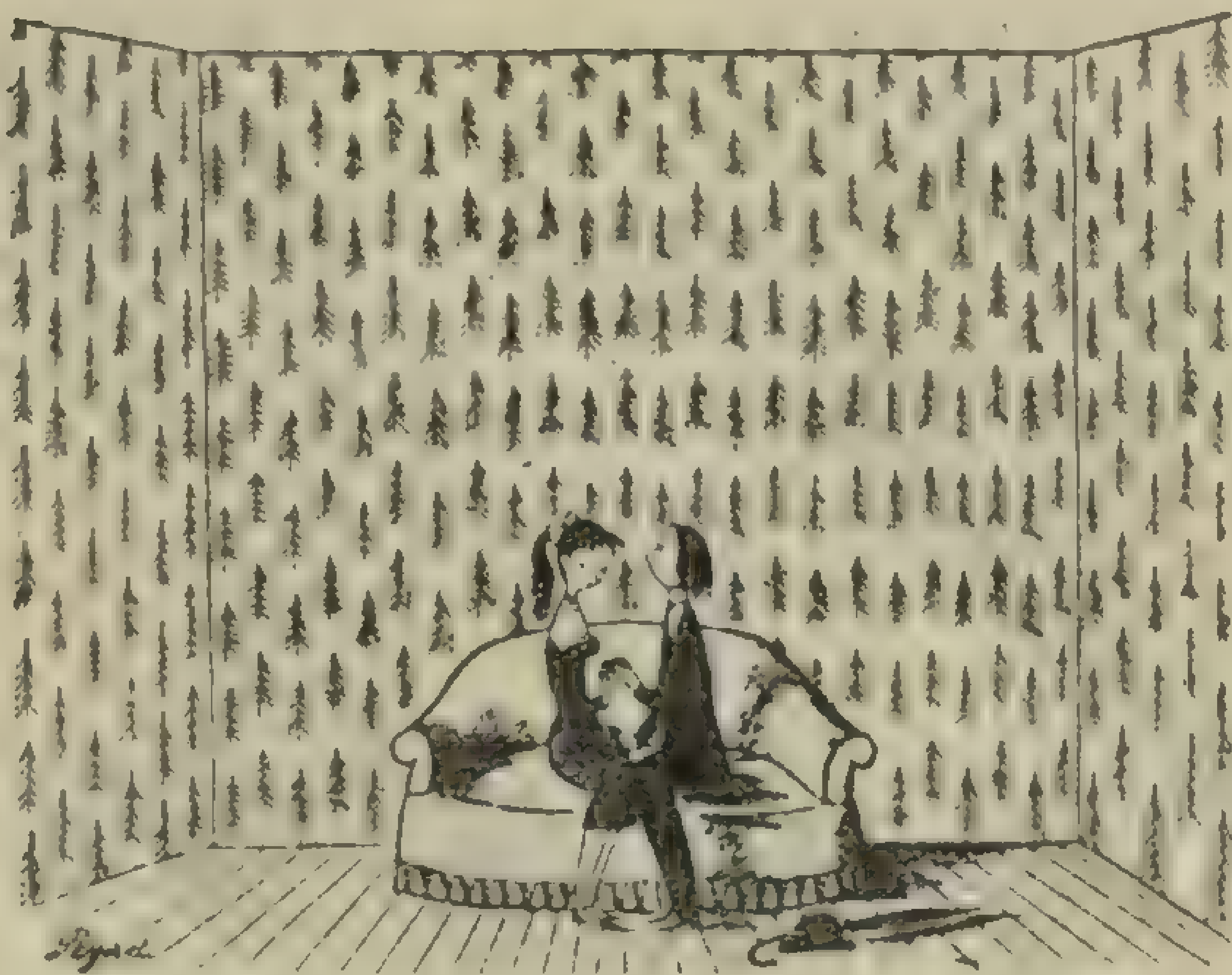
000335

Hakem — Şampiyonumuz dudağında muzaffer tebessümlerle, ringten ayrılıyor!..

(İci Paris)

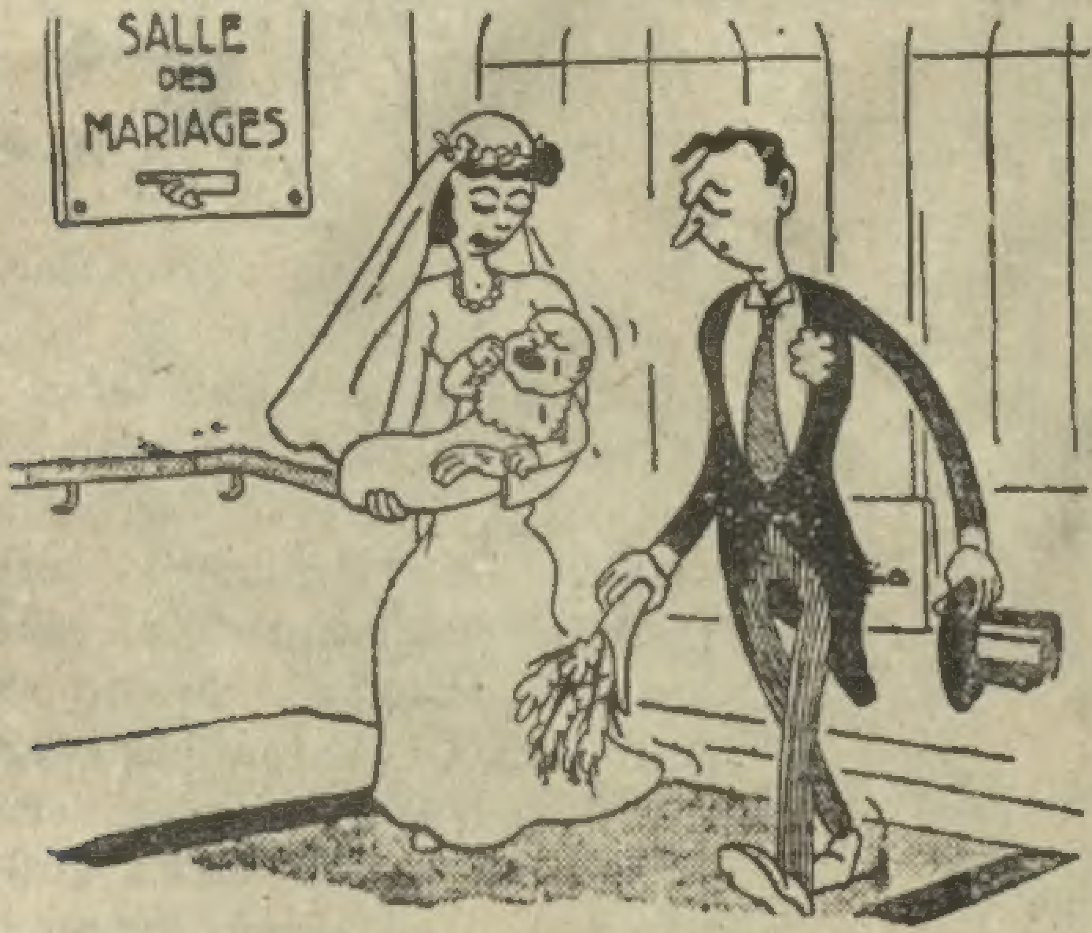
— Hayır, sizi bu çam ormanı içinde yalnız bırakamam!..
(İci Paris)

YAZISIZ!..

(İl Travaso)

KARİKATÜRLERİ

NİKÂK DAİRESİNDE :
— Sana şu çocuğu getirme demedim mi?...
(Le Hérisson)

Haydutlar — Hemen 400.000 frank göndermezseniz kaynananızı serbest bırakacağız!..
(France Dimanche)

Portatif Daktilo!..
(İl Travaso)

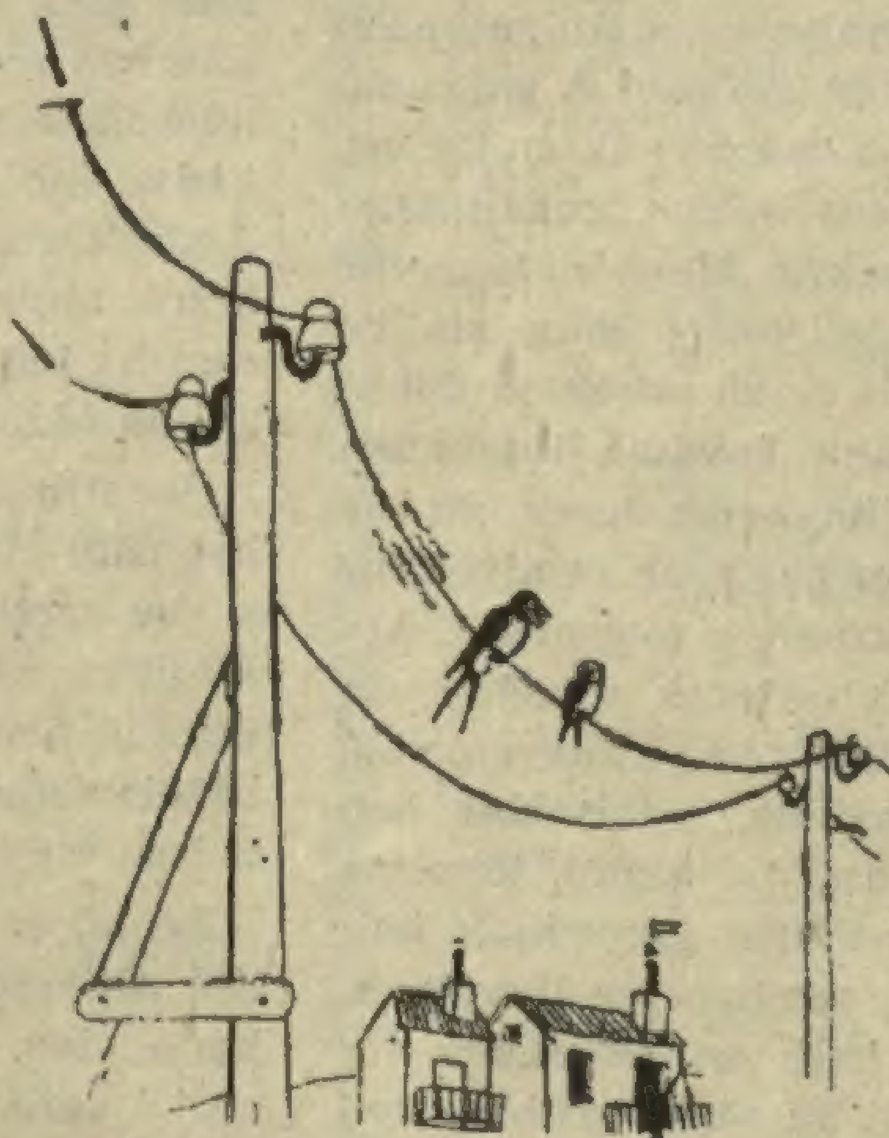
— Ne o?.. Bu gece durmadan sigara içiyorsun!..
(France Dimanche)

— Dikkat et, sutiyenin kaymış!..
(France Dimanche)

— Pek iyi, pek iyi... İstediğin kürkü alacağım!..
(İl Travaso)

Ana kuş — İn o telden aşağı, telefonda münasebetsiz şeyler konuşuyorlar!..
(Die Vohe)

Balıklar — Ooooh... Ne güzel hava!...
(France Dimanche)

000337

BODRUMDAN PALASA

★ YAZAN: HAMDİ VAROĞLU ★

Mizahî Roman : 7

— Olan oldu. Bu sizin palas, başımıza belâ oldu.

— Allah allah! Neymiş palastan şikâyetiniz?

— Daha ne olsun a birader? Deli Dürdane gebe!

Abdullah bey, muhtarın aklını kaçırdığına hükmetti. Belli etme den yana doğru biraz açıldı, Sadetinin yüzüne baktı. Sadettin hiç bir şey anlayamadığını gösteren bir dudak kıvrıntısiyle mukabele etti.

— Deli Dürdane de kim?

— Tanımıyor musunuz? Köyde onu herkes tanır. Biçare bir meczuptur. Dereiçi mahallesinin tâ tepesinde, hücra bir yerde kulübesi vardır.

— Tanımıyorum, ama tanısam da bizim palasta ebe yok, kimi gönderelyim?

— İşin alaya tahammülü yok, Abdullah beyefendi. Ben sizden ebe filân istemeğe gelmedim. Sizin palas yüzünden köyümüzün kızları tehlikededir, onu haber vermeğe geldim. Dürdane gebe kaldı işte.

— Bizim palastan evvel sizin köyden kızlar gebe kalmaz mıydı?

— Kalırdı ama kimden gebe kaldığını bilirdik. Şimdi, Dürdanenin çocuğunun babası kim olduğunu anlamak için tahkikat yapmağa mecbur oldum.

— Babası bizim palas mıymış?

— Hayır. Zencilerinizden biri.

— Kim söyledi bunu size'.

— Kim söyliyecek? Dürdanenin kendisi.

Abdullah bey bir kahkaha attı:

— İlâhi Nail efendi, dedi. Hem deli diyorsunuz, hem de sözüne inanıyorsunuz. Ayol, delinin lâfına bakılır mı?

— Deli dedimse, zır deli değil. Meczup, zavallıcık. Kadını erkeği birbirinden ayırt etmesini biliyor. Bir gece, karanlıkta, sizin zenci lerden biri, kulübesinin önünde kendisine tecavüz etmiş.

— Dünyada bizim zencilerden başka zenci yok mu?

— Bizim köyde zenci yoktur, Abdullah beyfendi. Vakıa, zenci diye açık açık tarif etmedi, yalnız çok fazla esmer renkli bir adamdı, diyor.

— Gece mi, olmuş bu iş?

—Evet, tabii. Bir de dündüz mü olacaktı?

— Hayır, yani gece oldu ise, adamın esmerliğini nasıl farketmiş diyeceğim de...

Muhtar Nail efendi, bu mantıklı söz karşısında biraz durakladı. Öyle ya, Abdullah bey haklıydı. Gece kara, zenci kara; deli Dürdane, mütecavizin esmerliğini nereden anlamıştı?

Buna rağmen, başladığı işi yarıda bırakmak istemedi. Sonra da deli kızın şikâyeti üzerine başladığı tahkikatı koskoca köyü dolaşarak yapmaktansa, elaltından hazır bulunan bir avuç zenciyi sorguya çekmek daha kolaydı.

— İşte bunun için geldim, dedi. Zencilerinizi birer birer istintaka çekeceğim. Elbette birinden biri itiraf edecektir.

Abdullah bey bu şekle itiraz etti:

— Bu usul yanlış, muhtar efendi, dedi. Bana kalırsa, zencileri birer birer değil, toplu halde sorguya çekmeli. Siz bu işi bana bırakın. Aklıma çok güzel bir çare geldi. Gelin benimle beraber.

Kulübelere doğru yürüdüler. Cazbant şefinin kulübesine girdiler. Cazband şefi zencilerin kabile reisi sayılabileceği için, istintaka en münasip yer onun kulübesiydi.

Abdullah bey, kulübede duran caz davulunu çaldırarak zencileri kulübeye topladı, bir nutuk çekti. O söyledikçe, Yasef İngilizceye çeviriyordu.

— Baylar, size mühim bir haber vermeğe geldim. Köyümüzde bir cemiyet kuruldu. Nüfusu arttırma cemiyeti. Cemiyetimizin maksadı köy nüfusunun çoğalmasına yardım edenlere ikramiye vermek, böylece nüfus çoğalmasını teşvik etmektir. Melez nüfuz yetiştirmek de istiyoruz. Onun için, beyaz kadınla siyah erkekten döl almak usulünü koyduk. Bugünden itibaren, dünyaya gelecek ilk melez çocuğun babasına cemiyetimiz yüz lira ikramiye ayırmıştır. Ayrıca bu ilk doğacak çocuğu, cemiyet reisi olarak ben himayeme alacağım, tahsiline, terbiyesine ben masraf edeceğim. Şimdi, içimizde benimle mahrem konuşmak istiyen varsa, yazıhaneme buyursun.

Yasefin kelimesi kelimesine tercüme ettiği bu sözleri iştince, zenciler, şaşkın şaşkın birbirlerine bakıştılar. Kulübeyi derin bir sessizlik kaplamıştı.

Abdullah bey, bu çok mahirane manevranın uyandırdığı takdir ve hayranlık ifadesini muhtar Nail efendinin yüzünde okumak için başını çevirip ona baktı.

Nail efendinin yüzünde gerçi bir ifade vardı. Fakat hayranlıkla hiç alâkası olmayan, hayretin son haddini gösteren bir ifadesiydi.

Kulübeden ayrıldılar. Palasa doğru dönerlerken, muhtar efendi, Abdullah beye baktı:

— Öyle bir iş ettiniz ki, dedi, altından nasıl kalkacağız bilmem.

— Neden? Beğenemediniz mi?

— Biz bir tane zenci ararken, şimdi on iki zencinin peşinden koşacağız galiba. Vadettiğiniz yüz lirayı almak için hepsi birden paçaları sıvarlar da görürsünüz. Dokuz ay on gün sonra, köyde bakalım kaç tane marsık yavrusu doğacak!

★

Detektif Sadettin, Macit paşa yalısının bahçesindeki büyük havuzun etrafında, elleri arkasında, sahiden detektifmiş gibi, kasıla, kasıla, geniş adımlarla dolaşıyordu.

Bu havuz, Abdullah beyin pek övündüğü bir şeydi. Nereden uydurdu ise, bu havuza dair bir masal uydurmuştu. Macit paşanın büyük dedesinin dedesi zamanından beri, bu havuzda üreyen bir kurbağa ailesi bulunduğunu söylüyordu. Bir antika meraklısının, vitrinlerinde muhafaza ettiği binlerce yıllık antika eşya ile övünmesi gibi, o da, bu eski kurbağa ailesiyle övünüyordu. Bu meşhur kurbağaların yüzünü, o zamana kadar hiç gören olmadığı için, Abdullah bey, enine boyuna palavra atıyor, kurbağalarının dedesi iri bir kaplumbağa büyüklüğünde olduğunu söylüyordu.

Sadettinin, gecenin o saatinde, havuzun etrafında devriye gezmesi, bu meşhur kurbağalarla ilgili sanılırsa da keyfiyet hiç de öyle değildi. Onu, Abdullah beyin kurbağalarından daha mühim ve şahsi bazı meseleler tasalandırıyordu.

Başta, şu dansör Nevres meselesi geliyordu. Zehra'nın Nevres'e karşı olan durumu, hayli endişe verici safhalar gösteriyordu. Üzerine aldığı tarassut vazifesi pek zordu. Sadettin, ayaklarının ucuna basa basa, dolaşmasına rağmen, çifte kumrular, onun ayak seslerini yine de duyuyorlar, bir arada iseler ayrılıyorlar, çil yavrusu gibi dağılıveriyorlardı.

Daha o sabah, hırsız adımlariyle gelip, Nevres'le Zizi'yi, kapısından içeri girdiklerini gördüğü bir salonda bastırmağa çalışmış, kulağını kapıya dayayıp içeriyi dinlemişti. Fakat bu hafiyeliği hiç beklenmedik bir netice vermişti. O, kulağı kapıya dayalı, gözlerini kırpıştıra kırpıştıra sevdalı fıkırtıları, öpücük şapırtıları işitmeğe hazırlanırken, arkasından gelen biri kalın, öteki ince iki kahkaha duymuş, yay gibi doğrulunca, Nevres ve Zizi ile burun buruna gelmişti.

Zehra alay etmiş:

— Ne o, Sadettin bey? demişti. Hasta muayene eden doktor gibi, ne dinliyorsun?

Sadettin, sarakaya alırlar korkusu ile, ciddî davranmak lüzumunu duymuştu:

— Evet, tıpkı doktor gibi diye cevap verdi. Bu binanın bazı taraflarında da teşhis edilmesi lâzım gelen bazı hastalıklar var. Ben her dakika bu palasın nabzını, göğsünü dinlemiyecek olursam, hastalık artar!

Böyle derken, Nevres'le Zehraya da tuhaf tuhaf bakmıştı. İşi uzatmamak için, ikisi de cevap vermemişler, oradan ayrılmışlardı.

Sonra, şu elektrik kontaktı meselesi vardı.

O akşam, saat dokuzda, palasın elektrikleri birdenbire sönmüş, Abdullah beyefendi ile Hanife hanımın hususî daireleri zifiri karanlığa gömülmüştü. Palasın oyun salonları da keza. Elektrikçi, sigortaları muayene etmiş tesisatı elden geçirmiş, hiç bir tarafta kusur bulamamıştı. Yalnız, kurşun borulardan birinde bir delik vardı. Bilhassa delinmişe benziyordu. Oradan geçen kablonun üstündeki sıyrık şüpheliydi.

Bir de, daktilo binanın en üst katındaki odasından, tam da elektrikler söndüğü sırada aşağı inerken, merdivenin yarısında durmuş, elektrikler tekrar yansın diye beklediği sırada, yüzüne birdenbire bir cep fenerinin kuvvetli aydınlığı çarpmıştı. Bu fener, üst kattan aşağı doğru hızla inen bir adamın elindeydi. Patronun hususî dairesinin bulunduğu o kattan o saatte bukadar hızla kim inebilirdi?

(Devamı var)

000338

TÜRKİYE İŞ BANKASI

YAVRULARINIZIN
YARININI
EMNİYETE ALMAK
VAZİFENİZDİR!

Güzellik Banyonuzu....

Yeni PURO

GÜZELLİK SABUNU İLE
YAPINIZ!

En lüks Amerikan sabunlarının ayarında olan YENİ PURO TUVALET SABUNU

- yepyeni bir formülle imal edilmiştir.
- cildinizin derinliklerine kadar nüfuz ederek yabancı maddeleri temizler.
- teninizi kadife gibi yumuşak, çiçek gibi taze yapar.
- en kısa zamanda Cazibe, Gençlik ve Güzelliginizi arttırmayı garanti eder.

faal

BOL KÖPÜKLÜ - NEFİS KOKULU

PURO

Tuvalet Sabunu 100 de 100 saftır

106

Yurt imarının en esaslı temeli

İller Bankası

Sermaye : 200.000.000 T. L.

Yurdu, SU ve ELEKTRİK şebekeleriyle örer.

Halkımıza sağlık kaynağı, bol ve temiz SU ile ışık ve her türlü refah vasıtaları sağlar.
Her türlü Kamu hizmetlerinin gerçekleşmesine çeşitli vasıtalarla da çalışır.

BANKACILIK muameleleri yapar.

En müsait şartlarla MEVDUAT kabul eder ve her nevi

ŞEHİR, KASABA ve KÖYLER'imizin bayındırlığı için gerekli yardımları yapar ve krediler açar.

Tarık Buğra

Yarın Diye Birşey Yoktur

★ Tarık Buğra okuyucularımızın severek tanıdığı genç ve mümtaz bir imzadır.

★ Bir araya topladığı hikâyeleri zevkle okuyacaksınız. Fiatı: 100 kuruş.

ÖKSÜZ KALAN
YAVRUNUN EN
GÜVENİLİR VARLIĞI

Bu günkü
HAYAT SİGORTASIDIR

TURAL

Öksürüğü Keser

000338

Akbaba

— Yılbaşını yatakta geçirdim...
— Yaaa, kiminle?...

000329